

РОЗДІЛ II

Проблеми двостороннього й багатостороннього міждержавного співробітництва

УДК 327(8):061.1ЄС

Євгенія Тихомирова

Глобальний контекст зовнішньої регіональної політики ЄС: Латинська Америка

Розглянуто зовнішню регіональну політику ЄС глобального контексту як транснаціональну політику, яка охоплює партнерську взаємодію ЄС із групами країн за межами ЄС-27. Прикладом такої політики автор вважає стратегічне партнерство між ЄС і країнами Латинської Америки та Карибського басейну. У статті акцентовано увагу на її скоординованих рівнях: регіональному, субрегіональному й двосторонньому, уключаючи субрегіональні групи, проаналізовано еволюцію співпраці ЄС і країн Латинської Америки та Карибського басейну, її довгострокові цілі й завдання.

Ключові слова: Європейський Союз, Карибський басейн, ЛАК, Латинська Америка, МЕРКОСУР, зовнішня регіональна політика ЄС глобального контексту.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасні проблеми міжнародного розвитку викликають потребу мислити глобально, а діяти локально. Основні проблеми, із якими стикаються регіони світу, мають значний «територіальний» вимір, який вимагає відповідних дій, передусім на місцевому та регіональному рівнях. ЄС не може знайти розв'язання цих проблем, діючи самостійно. Саме тому співпраця з країнами, що не входять до ЄС, розглядається як така, що є важливою й відповідною спільним інтересам світу.

Як зазначено в документах ЄС, «завдяки історичним, культурним та економічним зв'язкам та все більшому зближенню цінностей і принципів Європейського Союзу, Латинської Америки й Карибського басейну (ЛАК) вони є природними партнерами; поділяють загальну прихильність до прав людини, демократії, належного управління, багатосторонності та соціальної згуртованості й співпрацюватимуть для досягнення цих цілей» [17]. Ось чому виникає потреба розробки та реалізації зовнішньої регіональної політики ЄС у глобальному контексті.

У середньостроковому огляді Регіональної індикативної програми 2011–2013 рр. для Латинської Америки [19] справедливо підкреслюється, що в останні роки вона відіграє все більш помітну роль на міжнародній арені. Названо низку *позитивних факторів*:

- політична стабільність і мир, за винятком деяких окремих випадків, стали нормою для регіону;
- безпрецедентний економічний ріст в останні роки в поєднанні зі значними ресурсами та сировинними матеріалами допомагає пояснити, чому Латинська Америка все більше стає стратегічним партнером для інших країн і регіонів, які, до сих пір, були відсутні в регіоні;
- прагнення регіону до демократії, верховенства закону й поваги прав людини;
- в останні роки Латинська Америка показала явні ознаки готовності рухатися вперед у регіональній інтеграції, координації та політичному діалозі;
- деякі країни Латинської Америки відіграють усе більш значну роль у забезпеченні миру та стабільності за межами своїх кордонів, наприклад деякі країни Латинської Америки взяли активну участь у зусиллях із забезпечення миру й стабільності в Гаїті.

Звернуто увагу й на певні *негативні аспекти*, що актуалізують проблеми дослідження взаємодії ЄС і країн Латинської Америки, зокрема те, що група країн (наприклад ALBA – Боліваріанська альтернатива для Південної Америки) іде разом на основі загальних принципів і соціально-економічної та політичної моделі, з ідеологічним змістом, що відрізняється від решти частини регіону. Такий розвиток подій потрібно контролювати, тому що ми є свідками двох різних моделей політичного й економічного управління, які в деяких випадках можуть перешкоджати подальшому діалогу та інтеграції. По-друге, зазначені труднощі в зміцненні субрегіональної інтеграції зусиль, наприклад у МЕРКОСУРі, Антському співтоваристві й у Центральній Америці. Ці труднощі часто виявляються під час переговорів ЄС у трьох згаданих регіонах.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Актуальні для теми дослідження теоретичні підходи напрацьовано в межах досліджень вітчизняних авторів, а саме:

- Н. М. Весела та А. В. Бредіхін вивчали розвиток співробітництва між країнами Європейського Союзу й Латинської Америки та Карибського басейну в 90-х рр. ХХ ст. [3; 4];
- Д. Семенов на прикладі відносин між країнами Східної Європи та Латинської Америки розкрив можливості співпраці між віддаленими (аутсайдерськими) гілками умовно єдиної глобальної західної цивілізації [11];
- О. М. Губрієнко досліджує спільне та відмінне в реформуванні політичних і правових систем у ЦСЄ і Латинській Америці, а також сучасний стан конституційного розвитку цих регіонів [7];
- А. В. Бредіхін і В. М. Завадський вивчали історію створення та співробітництво на початку нового тисячоліття ЄС і МЕРКОСУР [2];
- А. О. Бояр аналізує загальні принципи та закономірності процесу інтеграції третіх країн із єдиним внутрішнім ринком ЄС [1];
- Ю. А. Магеррамова акцентувала увагу на механізмах співробітництва ЄС і Латинської Америки [11].

Досліджено основні моделі регіональної політики ЄС, охарактеризовано й зазначено модель, названу нами «*зовнішня регіональна політика ЄС глобального контексту*» [13].

Вивчення основних підходів до проблеми моделювання регіональної політики ЄС дає підставу зробити висновок: хоча в цьому напрямі багато зроблено, проте характеристики змісту й напрямів реалізації зовнішньої регіональної політики ЄС глобального контексту ще не приділялося достатньої уваги.

Саме тому **мета** нашого аналізу – дослідження латиноамериканського вектора зовнішньої регіональної політики ЄС. **Завдання** статті – визначення актуальності стратегічного партнерства між ЄС і країнами Латинської Америки¹ та Карибського басейну, розгляд основних документів, що регулюють співпрацю ЄС і ЛАК на сучасному етапі, аналіз еволюції співпраці ЄС та країн Латиноамериканського регіону, її довгострокових цілей і завдань.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Європейський Союз – гравець світового рівня, проте він не прагне домінувати у світі. Основним завданням Європейського Співтовариства із самого початку було згуртування народів Європи. Із часом до цього завдання додалася необхідність розвитку відносин Європейського Союзу з іншим світом. ЄС обрала стратегію, подібну до тієї, що реалізовувала в межах власних кордонів: модель зовнішньої регіональної політики країн, у цьому випадку – розташованих в інших частинах земної кулі.

У документах ЄС зазначено, що сьогодні він є другим за величиною торговим партнером Латинської Америки, ЄС – найбільший інвестор у регіоні. За останні десять років Європейська комісія профінансувала понад 450 проектів і програм на суму понад 3 млрд дол. Між двома регіонами партнерство зміцнюється двома способами: через активізацію зв'язків субрегіонів та окремих країн. Заохочення регіональної інтеграції залишається ключовим пріоритетом політики ЄС у відносинах із Латинською Америкою й країнами Карибського басейну [22].

¹ Аморі Хосте зазначає, що термін «Латинська Америка» вперше використано минулого століття французами, які намагались уживати його, замість виразу «іспанець Америки», щодо населення Американського континенту на південь від Сполучених Штатів. Із тих пір цей термін часто використовується, але рідко визначається [15]. Поняття «Латинська Америка» нерідко доповнюється географічними уточненнями – «і Карибського басейну» або замінюється сполученнями «країни Південної або Центральної Америки». Ми будемо трактувати Латинську Америку в широкому розумінні як сукупність усіх країн Південної й Центральної Америки, а також Карибського басейну, застосовуючи пошерене скорочення «ЛАК».

Зовнішня регіональна політика ЄС глобального контексту – це, по суті, транснаціональна політика, яка охоплює партнерську взаємодію ЄС із групами країн за межами ЄС-27, зокрема ASEAN (Асоціація країн Південно-Східної Азії), країн Центральної Америки чи Західноафриканського економічного й валютного союзу (УЕМОА).

Її здійсненню у 2009–2010 рр., наприклад, сприяла реалізація пілотного проекту «Зміцнення регіональної і місцевої співпраці шляхом сприяння регіональній політиці ЄС у глобальному масштабі», спрямованого на покращення двосторонньої співпраці з Китаєм, Росією, Бразилією, Україною та іншими країнами, стратегічними партнерами Європейського Союзу. Він зорієнтований на дві взаємопов'язані цілі: по-перше, досягнення вищого рівня взаєморозуміння й стимулювання більш ефективної політики в регіоні та, по-друге, підвищення прозорості діяльності й пріоритетів регіональної політики [16].

Із деякими країнами така співпраця вже почала здійснюватися на основі «Меморандумів про взаєморозуміння», зокрема Меморандуми про взаєморозуміння у сфері регіональної політики підписано з Китаєм, Росією, Бразилією та Україною. Вони ґрунтуються на європейському досвіді зменшення регіональних диспропорцій, покращення управління й створення динамічних стратегій, основу яких утворюють місцеві інформаційні мережі [6, с. 15].

Виступаючи в травні 2009 р. в Брюсселі на конференції «Регіональне управління у глобальному контексті», колишній комісар із регіональної політики Д. Хебнер сказала: «У всьому світі країни мають схожі проблеми, серед яких глобальна економічна криза займає далеко не останнє місце, однак також існують проблеми старіння населення, ризики зміни клімату й занепокоєння енергетичною безпекою. У Європейському Союзі ми розвиваємо партнерство з країнами за межами ЄС, що створює певні вигоди для обох сторін» [6, с. 15].

Прикладом регіональної політики глобального контексту є стратегічне партнерство між Європейським Союзом (ЄС) і країнами Латинської Америки та Карибського басейну, започатковане в Ріо-де-Жанейро в 1999 р. Ідея партнерства двох регіонів із тих пір стала реальністю у формі сильних відносин у політичній, економічній сферах та культурному житті.

Сьогодні воно здійснюється на *п'яти скоординованих рівнях*:

- міжрегіональному (виникнення «міжрегіональної стратегічної асоціації», практика проведення самітів Євросоюзу – ЛАК), де обговорюються питання європейсько-латиноамериканського стратегічного партнерства в умовах нового глобального миропорядку, у побудові якого ці два регіони – Європа й ЛАК – здатні займати провідні позиції (4–8 липня в Брюсселі пройшов шостий раунд переговорів між ЄС і МЕРКОСУРом, на якому представники бізнес-товариств обох регіонів підтвердили свої наміри підтримати укладення договору про створення зони вільної торгівлі. Переговори перервано через розбіжності щодо уведення мит, однак у 2010 р. їх відновлено. Майбутній договір має охопити всі сфери, включаючи сільське господарство, промисловість, послуги, інвестиції. Переговори проходили у форматі 11 робочих груп, відповідальних за різні сектори двосторонньої торгівлі, обговорювалося також питання про стійкий розвиток. Новий раунд переговорів відбудеться на початку 2012 р. в Брюсселі [10];
- міжпарламентському, що пов'язаний із проведенням міжпарламентських конференцій один раз на два роки (із 1974 р.);
- регіональному (організація зустрічі глав урядів ЄС із провідними країнами регіону, зокрема 15 лютого 2010 р. в Брюсселі пройшла четверта зустріч міністрів закордонних справ країн ЄС і Бразилії, на якій обговорювалися як питання торгово-економічного характеру (квоти на експорт цукру), так і політичного (допомога Гаїті після землетрусу, відносини ЄС та Куби) [10];
- субрегіональному (проведення раундів двосторонніх переговорів між ЄС та інтеграційними об'єднаннями ЛАК) – 2 липня 2011 р. в Сент-Киттсі, наприклад, відбулося 32-ге засідання глав урядів країн КАРИКОМ¹. Член Комісії з розвитку А. Піебалгс підписав програму фінансування в обсязі 7,9 млн євро задля підтримки досліджень щодо змін клімату в регіоні. У прес-релізі, випущеному за підсумками зустрічі 16 країн регіону та ЄС, зазначалося, що країни готові інтенсивно працювати над спільною стратегією співробітництва з метою поглиблення відносин [9];

¹ Інтеграційне об'єднання країн Карибського басейну.

– двосторонньому, включаючи субрегіональні групи: Мексику, Центральноамериканські держави, а також 13 країн Карибського басейну, групу країн Південної Америки, що складається з Андського співтовариства (Колумбія, Еквадор, Болівія, Перу) та МЕРКОСУР¹.

Із 1999 р. і по сьогодні регіональні програми співпраці охопили всю Латинську Америку. Вони спрямовані на зміцнення зв'язків із Європейським Союзом через обмін досвідом та створення мереж. Крім того, вони також сприяють розвитку субрегіональної інтеграції. У таблиці 1 наведено приклади еволюції співпраці ЄС і країн ЛАК.

Таблиця 1

Еволюція співпраці ЄС і країн ЛАК

Саміти	Підсумки самітів
1. Ріо-де-Жанейро, 1999	Початок стратегічного партнерства між ЄС і ЛАК (EU та LAC); відкриття переговорів ЄС і МЕРКОСУР (MERCOSUR – Argentina, Brazil, Paraguay, Uruguay).
2. Мадрид, 2002	Прийняття Угод и про асоціацію ЄС і Чилі; початок програми ALBAN, спрямованої на зміцнення співробітництва в галузі вищої освіти, яка передбачає стипендіальні програми для аспірантів і фахівців – майбутніх осіб, які приймають рішення; початок реалізації EULAC концепції Спільного простору вищої освіти та знань.
3. Гвадалахара, 2004	Початок програми EUROSOCIAL – «Соціальна згуртованість у Латинській Америці», що спрямована на збільшення зусиль державних органів із розробки узгодженої політики щодо розв'язання проблеми соціальної нерівності через виявлення людей, які найбільше постраждали від неї. Програма фінансує такі заходи, як навчання адміністративців у країнах ЛАК й обміни з адміністраціями в ЄС; організація семінарів; заходи з поширення інформації для урядів у регіоні; заходи для сприяння діалогу між урядами ЛАК і між ними та державами – членами ЄС.
4. Відень, 2006	Розпочато переговори щодо Угоди про асоціацію між Європейським Союзом і країнами Центральної Америки (Коста-Ріка, Сальвадор, Гватемала, Гондурас, Нікарагуа й Панама); створення EUROLAT – Євро-латиноамериканської парламентської асамблеї, що приймає рекомендації для різних організацій, установ і міністерських груп, відповідальних за розвиток Бірегіональної стратегічної асоціації (складається із 75 членів Європейського парламенту та 75 від латиноамериканських структур)
5. Ліма, 2008	Початок програми регіонального співробітництва EUROCLIMA з питань зміни клімату; створення Фонду сприяння зміцненню ЄС–ЛАК бірегіонального партнерства завдяки участі громадянського суспільства в заохочуванні взаємного обміну знаннями, підвищенні розуміння й прозорості відносин між двома регіонами; рішення про початок структурного та всебічного діалогу з питань міграції.

Складено за: [22].

Серед основних документів, які регулюють співпрацю ЄС і ЛАК на сучасному етапі, – «Регіональний програмний документ 2007–2013» [18], «Європейський Союз та Латинська Америка: партнерство глобальних гравців» [22], «Регіональна індикативна програма 2011–2013 для Латинської Америки» [19].

Це партнерство багато в чому змінилося за останні десять років, створюючи нові виклики та нові пріоритети. Як зазначено в повідомленні Єврокомісії, партнерство з Латинською Америкою зміцнюється. Два регіони співпрацюють у рамках спільного порядку денного в бірегіональному, двосторонньому, багатосторонньому й галузевих форматах із широкого кола питань. Сьогодні три сфери взаємодії обрано для розв'язання проблем регіону:

- 1) *соціальна згуртованість* – зміцнення соціальної структури, зокрема зниження рівня бідності, нерівності та співробітництво в боротьбі з наркотиками;
- 2) *регіональна інтеграція й економічне співробітництво*;
- 3) *людські ресурси та взаєморозуміння* між ЄС і Латинською Америкою. Особливий акцент планується робити на інформуванні про ці програми та їх назви й візуалізацію [18].

Ураховуючи це, комісія поставила перед собою такі більш-менш довгострокові цілі: створення мережі угод про асоціацію (у тому числі угоди про вільну торгівлю) з головною метою сприяння ін-

¹ У 2011 р. минуло 20 років від дня створення Південноамериканського загального ринку (MERCOSUR), важливого чинника економічного розвитку континенту. Головним його досягненням є формування геополітичної свідомості на рівні цього величезного співтовариства й проведення інтеграційної політики, незважаючи на всі складнощі й розбіжності. Завдяки цьому стає можливим прийняття зважених рішень, які дають змогу Південноамериканському загальному ринку виступати на міжнародній арені в ролі згуртованого політичного, історичного й культурного співтовариства.

теграції регіону; здійснення справжнього політичного діалогу задля зміцнення впливу обох регіонів на міжнародній арені; розробка ефективних секторальних діалогів із метою скорочення соціальної нерівності та сприяння сталому розвитку; допомога країнам Латинської Америки щодо залучення європейських інвестицій, сприяючи тим самим економічному розвитку; пристосування допомоги та співробітництва до потреб зацікавлених країн; підвищення взаєморозуміння через освіту й культуру [14].

Будучи другим пріоритетом у стратегії ЄС, регіональна інтеграція в Латиноамериканському регіоні сприятиме підтримці субрегіональних інтеграційних процесів (МЕРКОСУР, Андського співтовариства та Центральної Америки). Вона націлена на допомогу регіону відповідно до таких правил: сприяння діяльності бізнес-мереж у цих регіонах у галузі торгівлі та інвестицій за рахунок таких заходів, як обмін між компаніями; діалог та використання інституційного потенціалу з питань політики, макроекономічного діалогу, стандартів, прав людини, мобільності, підключення мереж інфраструктури й навколишнього середовища для забезпечення сталого розвитку регіону; розвитку співпраці, регіонального діалогу та обміну досвідом і передовою практикою екологічних аспектів сталого розвитку; взаємозв'язку й діалогу в галузі регулювання Латинської Америки, заохочення досліджень і конференцій для задоволення регіональних пріоритетів щодо стратегічної політики та технологічних секторів, інформаційного суспільства, довкілля, культури тощо [18].

Ще один із наслідків взаємодії ЄС і країн ЛАК проаналізовано на початку співробітництва М. Сьюзан, професором університету Вандербільт, котрий заснував проект дослідження латиноамериканської громадської думки (LAPOP), у межах якого здійснюються обстеження в більш ніж 20 країнах ЛАК. Аналізуючи результати Латиноамериканського барометра, М. Сьюзан виявив, що відносини з ЄС від країни до країни ЛАК значно різняться. На його думку, Південна Америка більше закрита для ЄС, ніж Центральна. Учений підкреслює, що ЄС здійснює в країнах ЛАК спеціальні заходи для популяризації своєї моделі економічної інтеграції. Говорити про пряму кореляцію цих зусиль і громадської думки поки дослідники не наважуються. Водночас М. Сьюзан установив певну залежність між сприятливим ставленням латиноамериканців до ЄС і підтримкою ними латиноамериканської регіональної інтеграції [20, с. 144].

Науковець наводить такі цифри: до ЄС позитивно ставляться 58 % латиноамериканців, до США – значно менше (48 %). Серед тих, хто позитивно сприймає ЄС, понад 80 % підтримує інтеграцію. Серед опитаних, котрі негативно оцінюють ЄС, лише одна третина підтримує латиноамериканську інтеграцію. Рисунок 1 наочно демонструє цю кореляційну залежність [20, с. 145].

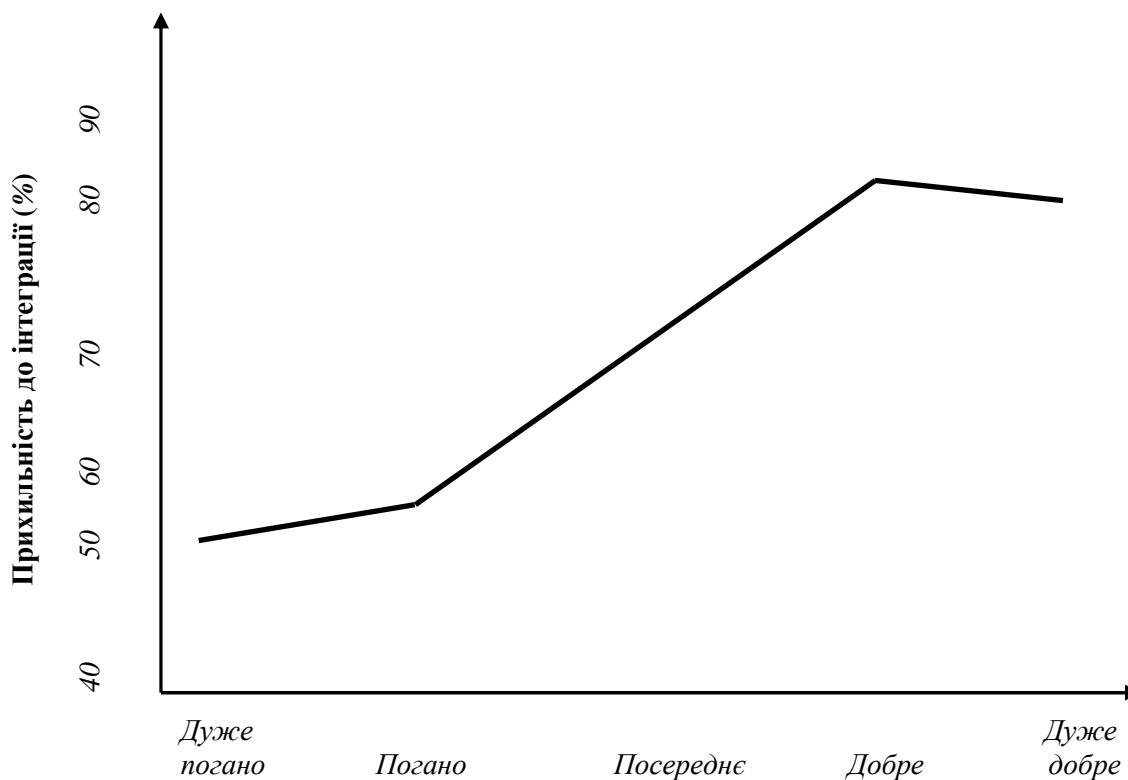

Рис. 1. Оцінка ролі Європейського Союзу

Це свідчить, що досвід ЄС сприймається не просто як приклад, але і як модель регіональної інтеграції. Євросоюз активізував свої зусилля з формування регіонального інтеграційного процесу через укладання угод із регіональними групами, що торкаються питань торгівлі, проблем розвитку та політичних аспектів життя. Інтеграційна модель ЄС, як справедливо стверджують дослідники, може служити відповідною моделлю для регіонів із різним рівнем розвитку й інституційної історії, а також позитивно впливати та підтримувати процес регіональної інтеграції країн, що розвиваються.

Водночас зацікавлений у підтримці відкритого регіоналізму ЄС не переслідує тільки альтруїстичні цілі (на користь сталого розвитку) або мету експортування своєї моделі інтеграції. Активне просування регіональної інтеграції відповідає чітко визначеним стратегічним цілям ЄС. «Підтримка регіональних інтеграційних угод є для ЄС способом сигналізувати про свою зацікавленість у регіоні, політичні й геостратегічні міркування, захист своїх економічних інтересів» [21].

Висновки перспективи подальших досліджень. Зовнішня регіональна політика ЄС охоплює не лише країни, які мають спільні кордони з ЄС, – вона запобігає виникненню поділяючих кордонів між ЄС і віддаленими територіями [8]. Ця політика оцінюється двоюко. Зокрема, як зазначають дослідники, усередині Латиноамериканського співтовариства відносини з ЄС досить часто викликають хвилю критики. Це стосується затягування переговорів зі зниження бар'єрів на шляху латиноамериканського експорту сільськогосподарських товарів на ринки ЄС. Завзяте небажання ЄС іти на поступки в цих питаннях цілком зрозуміле, оскільки в низці країн ЄС аграрний сектор відіграє значну роль. Водночас ЄС поступово перетворюється в найбільшого інвестора в регіоні, на противагу США [5].

Джерела та література

1. Бояр А. О. Досвід економічної інтеграції третіх країн з ЄС [Електронний ресурс] / А. О. Бояр. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/PORTAL/Soc_Gum/Esg/2008_58/38.pdf
2. Бредіхин А. В. ЄС та МЕРКОСУР: історія створення та розвиток співробітництва / А. В. Бредіхин, В. М. Завадський // Вісник Донецького університету. Сер. Б : Гуманітарні науки. – 2008. – Вип. 1. – С. 151–155.
3. Бредіхин А. В. Співробітництво Європейського Союзу з країнами Латинської Америки у 1990-і роки / А. В. Бредіхин // Наука. Релігія. Суспільство. – 2009. – № 1. – С. 3–5.
4. Весела Н. М. Розвиток співробітництва між країнами Європейського Союзу та Латинської Америки і Карибського басейну у 90-х роках ХХ сторіччя / Н. М. Весела // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. – Вип. 28 (Ч. II). – К. : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2001. – С. 20–30.
5. Геополитика и страны Латинской Америки [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.webarhimed.ru/page-543.html>
6. Гоуле Рафаел. Европейская региональная политика: источник вдохновения для стран, которые не входят в ЕС? Применение принципов и обмен опытом / Рафаел Гоуле // Office of the Official Publications of the European Union. – 2009. – 16 с.
7. Губрієнко О. М. Особливості конституційного розвитку держав центрально-східної Європи та Латинської Америки / О. М. Губрієнко // Вісник Запорізького національного університету. – 2009. – № 1. – С. 45–51.
8. Декларация по регионализму в Европе. Ассамблея регионов Европы [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.aer.eu/fileadmin/user_upload/PressComm/Publications/DeclarationRegionalism/.dam/110n/ru/DR_RUSSE.pdf
9. Европейский Союз: факты и комментарии [Электронный ресурс]. – Вип. 59: январь–март 2010 г. – Режим доступа : http://www.edc-aes.ru/content/user_files/Image/59m.pdf
10. Европейский Союз: факты и комментарии [Электронный ресурс]. – Вип. 65: июль–сентябрь 2011 г. – Режим доступа : http://www.edc-aes.ru/content/user_files/Image/65m.pdf
11. Магеррамова Ю. А. Механізми співробітництва ЄС та Латинської Америки / Ю. А. Магеррамова // Гілея : зб. наук. пр. – Вип. 48 (6). – С. 882–886.
12. Семенов Д. Цивілізаційний підхід в історичній регіоналістиці (на прикладі співпраці між країнами Східної Європи та Латинської Америки в 1990-ті рр.) / Д. Семенов // Схід. – 2009. – № 9 (100). – С. 93–97.
13. Тихомирова Є. Б. Моделі регіональної політики ЄС / Є. Б. Тихомирова // Проблеми міжнародних відносин. – 2011. – № 3. – С. 53–66.
14. A stronger partnership between the European Union and Latin America. Communication from the Commission to the Council and the European Parliament of 8 December 2005, final [Electronic resource]. – Mode of access : http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=en&type_doc=COMfinal&an_doc=2005&nu_doc=636
15. Amaury Hoste. The New Latin American Policy of the EU [Electronic resource] / Amaury Hoste. – Mode of access : <http://www.edpsg.org/Documents/Dp11.doc>

16. Commission Decision of 17/3/2010 concerning the adoption of a financing decision for 2010 in the frame work of the Pilot project «Enhancing regional and local cooperation through the promotion of EU regional policy at a global scale» to be financed under budget line 13 03 23. C(2010)1563. Brasseis, 17.03.2010 [Electronic resource]. – Mode of access : http://ec.europa.eu/regional_policy/tender/pdf/official/decision2010_enhancing_cooperation.pdf
17. EU-Latin America : 10 years of Strategic Partnership [Electronic resource]. – Mode of access : <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/426&type=HTML>
18. Latin America regional programming document. 2007–2013 [Electronic resource]. – Mode of access : http://eeas.europa.eu/la/rsp/07_13_en.pdf
19. Mid-Term Review and Regional Indicative Programme 2011–2013 for Latin America [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.eeas.europa.eu/la/csp/11_13_mtr_en.pdf
20. Seligson Mitchell A. Popular support for regional economic integration in Latin America / M. A. Seligson // Cambridge Univ. Press. Journal of Latin American Studies. – 1999. – Vol. 31. – Part 1. – February. – P. 129–150.
21. Sanoussi Bilal. Can the EU Be a Model of Regional Integration? Risks and challenges for developing countries [Electronic resource] / Sanoussi Bilal. – Mode of access : [http://www.ecdpm.org/Web_ECDPM/Web/Content/Download.nsf/0/52D667FD6C95057DC125719D004B65F6/\\$FILE/Bilal%20-%20Can%20EU%20be%20a%20model%20of%20RI%20Draft%20for%20comments.pdf](http://www.ecdpm.org/Web_ECDPM/Web/Content/Download.nsf/0/52D667FD6C95057DC125719D004B65F6/$FILE/Bilal%20-%20Can%20EU%20be%20a%20model%20of%20RI%20Draft%20for%20comments.pdf)
22. The European Union and Latin America: Global Players in Partnership. Communication from the Commission to the European parliament and the Council [Electronic resource]. – Mode of access : http://eeas.europa.eu/la/docs/com09_495_en.pdf

Тихомирова Евгения. Глобальный контекст внешней региональной политики ЕС: Латинская Америка. Рассмотрена внешняя региональная политика ЕС глобального контекста как транснациональная политика, которая охватывает партнерское взаимодействие ЕС с группами стран за пределами ЕС-27. Примером такой политики автор считает стратегическое партнерство между ЕС и странами Латинской Америки и Карибского бассейна. В статье акцентируется внимание на её скоординированных уровнях: региональном, субрегиональном и двустороннем, включая субрегиональные группы; анализируется эволюция сотрудничества ЕС, стран Латинской Америки и Карибского бассейна, её долгосрочные цели и задачи.

Ключевые слова: Европейский Союз, Карибский бассейн, ЛАК, Латинская Америка, МЕРКОСУР, внешняя региональная политика ЕС глобального контекста.

Tykhomyrova Yeugeniya. The Global Context of Regional Policy Outside the EU: Latin America. Considered a regional foreign policy of the EU as a global context of transnational politics, which covers partnerships with groups of EU countries outside the EU-27. An example of such a policy author considers the strategic partnership between the EU and the countries of Latin America and the Caribbean. The article focuses on its coordinated levels: regional, and bilateral subregional, including at subregional Groups, analyzes the evolution of cooperation between the EU and the countries of Latin America and the Caribbean its long-term goals and objectives.

Key words: European Union, the Caribbean, LAC, Latin America, Mercosur, the regional policy of the EU external global context.

Стаття надійшла до редколегії
15.04.2013 р.

УДК 339.92 (477)

Світлана Василенко

Україна та Рада Європи: деякі аспекти співробітництва

У статті розглянуто політико-правові аспекти співробітництва України та Ради Європи, конвенцію з прав людини. Проаналізовано зміст Європейської конвенції, діяльність Європейського суду, а також виконання зобов'язань, які Україна взяла перед вступом у РС, зокрема проблеми плюралістичної демократії, верховенства права та захисту прав людини й основних свобод усіх осіб під її юрисдикцією. Констатується, що теми співробітництва України з Радою Європи, механізмів його забезпечення та реалізації Європейських конвенцій, набули значної популярності й дедалі більше стають предметом серйозних наукових досліджень політологів та юристів. Верховній Раді України слід привести у відповідність із європейським законодавством ще значну кількість законодавчих актів і проявити більшу активність щодо ратифікації підписаних угод.

Ключові слова: верховенство права, демократія, Європейська конвенція з прав людини, Європейський суд, Загальна декларація прав людини, права людини, Рада Європи, співробітництво.